

gen Rolle spiller, om de faar 89 Øre eller 10—12 Øre for deres Mark. Men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at netop fra den Side, der spiller sig ud i hvert Fald som ganske særlig sønderjysk-interesseret og interesseret for et godt Udfald af Afstemningen dernede, har man lagt den allerstørste Vægt f. Eks. paa Valutaspørgsmaalet. Hvis Kærligheden til Danmark er det eneste, hvad Rolle spiller saa Valutaspørgsmaalet? Men man har netop fra den Side lagt den allerstørste Vægt derpaa og bebrejdet Regeringen — ganske uretfærdigt —, at den ikke har gjort tilstrækkeligt i den Henseende. Det ærede Medlem maa da rette sin Bemærkning til den Side, som staar ham politisk nær, som for Tiden støtter hele hans Partis Politik, og som han støtter. Ogsaa vi for vort Vedkommende vil være med til en rimelig og forsvarlig Løsning af Valutaspørgsmaalet, for saa luftige er vi heller ikke, saa højtflyvende og vidtsvævende — det ærede Medlem antydede noget i den Retning — er vi heller ikke, at vi ikke tillægger økonomiske og materielle Forhold nogen Betydning. Vi vil fra vor Side være med til en rimelig og forsvarlig Løsning ogsaa af Valutaspørgsmaalet. Men jeg har peget paa, at der ogsaa er andre Ting, Spørgsmaal af mindre materialistisk Art end Valutaspørgsmaalet, som spiller en Rolle, og som spiller en særlig Rolle ikke for dem, der af ren Kærlighed til Danmark vil tilbage til deres gamle Fædreland, men for de mange vaklende og tvivlende og endnu ubestemte, om hvem Agitationen jo drejer sig. Hele den Agitation, der for Tiden udfoldes herhjemme om Flensborg, er jo en Bevægelse for at faa de vaklende, de tvivlende med, og der spiller man Valutaspørgsmaalet ud og siger, at det spiller den allerstørste Rolle. Saa siger jeg: Der er Ting af mindre plump materialistisk Natur, der spiller og maa spille en Rolle for en By som Flensborg, der, hvad jeg gjorde de Herrer Chauvinister opmærksomme paa, er en socialdemokratisk By, i mange Aar har været en aldeles overvejende socialdemokratisk By. Der spiller saadanne Ting som Borgerret, som en politisk hæderlig og fuldmyndig Stilling i sit Land en overordentlig stor Rolle, og det er ikke rent forkastelige Motiver, det er ikke materialistiske Motiver — det har jeg søgt at gøre gældende i min Tale før —, der ligger bag. Vil man da vinde de vaklende, de tvivlende, saa er der Grund til at tage Hensyn til dem. For dem spiller Spørgsmaalet om

Republik eller Monarki en meget betydelig Rolle og maa gøre det, fordi de har set, hvad Monarkiet kan føre til. Jeg sagde i min Tale, at jeg tænkte mig, man kunde bringe dem til at forstaa, at Monarkiet i Danmark jo ikke er det samme, som Monarkiet i Tyskland desværre har været. Jeg sagde, at man kunde rimeligvis komme over det Spørgsmaal. Men jeg tilføjede, at der er andre Spørgsmaal, som det vil blive langt sværere at komme over. Der er blandt andet Valgretsalderen, der er det uopløselige Landsting, et Overhus med en Stump af privilegeret Valgret i sin Midte. Det vil blive meget svært for de socialdemokratiske Arbejdere i Flensborg at komme ud over det Spørgsmaal, dem, der gennem saa uhyre Lidelser har tilkæmpet sig en virkelig fri Forfatning. Vil man vinde de tvivlende, de vaklende, som findes i Tusindtal derovre, saa skal man tage saadanne Hensyn, som jeg her har omtalt. Ellers faar man en stor Del af Ansvaret for, hvis Flensborg ikke mønstrer en tilstrækkelig Danskhed ved den kommende Folkeafstemning, og saa skal Ansvaret ogsaa ligge paa deres Side, som ikke vil bringe de fornødne Ofre af politisk og social Natur for at give Danskheden den størst mulige Styrke ved den forestaaende Folkeafstemning.

Det ærede Medlem mente, at min Kærlighed til Flensborg var af en noget tvivlsom Art. Han kunde kun begrunde det med en Henvisning til, hvad der var sket i Begyndelsen af Februar nede i Bern, hvor han mente, at jeg kun var gaaet med til Folkeafstemning i Flensborg, hvis en Fjerdedel af Befolkningen udtalte Ønske derom. Dermed forholder det sig saaledes — jeg er meget glad ved at faa Lejlighed til at fremføre det her —, at det lykkedes de danske socialdemokratiske delegerede efter nogle Forhandlinger med tyske Socialdemokrater, baade af Fler-tallet og af de uafhængige, at faa dem saa vidt, hvad de ikke alle paa Forhaand var tilbøjelige til, at de vilde gaa med til Folkeafstemning baade i Flensborg og i de dansktalende, men hidtil overvejende tysk sindede Sogne i Mellemslesvig. Det var allerede en meget stor Indrømmelse, fordi mange Tyskere hævdede som Rigs-kansler Bauer for nylig, hvori jeg ikke er enig med ham, at Flensborg var en gammel tysk By. Vi danske Socialdemokrater hævdede, at Flensborg var en gammel dansk By, at Flensborg hørte til det omstridte Omraade, det blandede Sprogdistrikt, og at dette derfor vilde være rig-